

УДК 338.439

Юрик Н.Є. – к.е.н., доц., Дзюрбан В. – ст. гр. БМз-61

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У ФІНАНСОВОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Науковий керівник: к.е.н., доц. Юрик Н.Є.

Yurik N.E., Dzyurban V.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THE ROLE OF INFORMATION SYSTEMS IN FINANCIAL SUPPORT OF DOMESTIC ENTERPRISES

Supervisor: PhD Yurik N.E.

Ключові слова: інформаційна система, фінансове забезпечення, інформаційна технологія управління.

Keywords: information system, financial support, information technology management.

Роль промислових підприємств в системі економіки України є вагомою, що висуває до них жорсткі вимоги до якості фінансового управління в умовах загальної економічної кризи. Фінансове управління інтегрує воедино всі сфери діяльності підприємства за допомогою інформаційної системи, яка, на практиці, рідко виявляється повністю збалансованою, інформаційно забезпеченою системою фінансового забезпечення. Інформаційна система дозволяє істотно скоротити всі види витрат діяльності підприємства, максимально оптимізувати управлінський процес. У зв'язку з новизною таких систем для багатьох підприємств, труднощами в адаптації до конкретних умов, низькою інформованістю щодо їх впровадження часто виникає ціла низка помилок, які істотно знижують потенціал інформаційних систем.

Перш, ніж прийняти рішення щодо впровадження інформаційної системи, необхідно приділити увагу таким питанням: обґрунтуванню необхідності впровадження інформаційної системи; визначенню стримуючих чинників впровадження системи та вибору стратегії щодо їх подолання; етапам впровадження інформаційної системи; оцінці результатів впровадження інформаційної системи. Необхідність у впровадженні інформаційної системи може виявитися при вирішенні будь-якої проблеми – перебудові процесу діяльності підприємства, аналізі діяльності конкурентів тощо. Перш, ніж розпочати впровадження інформаційної системи, необхідно провести часткову реорганізацію структури підприємства та технологій ведення бізнесу. Результатом проведення цих змін є найбільш характерні чинники, які варто враховувати при впровадженні інформаційних систем: організаційні; технологічні; людські; інші. Процедура впровадження інформаційної системи можна поділити на наступні етапи: передпроектне обстеження, яке полягає у виявленні основних інформаційних потоків на підприємстві та формуванні бази основної нормативно-довідкової документації; побудова інформаційно-функціональної моделі діяльності підприємства, опис та оптимізація процесів, що піддаються автоматизації; здійснюється добре навченими співробітниками підприємства-замовника із залученням

висококваліфікованих консультантів та з прив'язкою створеної моделі до стандартів бізнесу і до майбутньої системи; адаптація системи на підприємстві, у процесі якої проводиться налаштування системи відповідно до плану проекту впровадження і тестування окремих модулів та функцій; дослідна експлуатація системи – на цьому етапі зберігається подвійне введення даних у стару і нову системи; введення інформаційної системи в експлуатацію та її супровід.

Для оцінювання результатів змін слід урахувати не лише прямі витрати, які вимірюють у процесі технічного аналізу інформаційної системи, але й непрямі, до яких можна віднести результат подальших інвестицій, заснованих на впровадженні нової системи, розробленні нової ділової стратегії, більш вдалому позиціонуванні підприємства тощо. Ще одне важливе завдання, яке постає перед керівництвом підприємства, – вибір інформаційної системи, вирішення якого найчастіше припадає на людей, які не є професіоналами у сфері інформаційних технологій управління. Існує досить багато методологій здійснення такого вибору. Проте впровадження інформаційних технологій на практиці пов'язано з великою кількістю проблем, що обумовлені застарілістю існуючої інформаційної системи на підприємстві, неформалізованістю та хаотичністю внутрішніх принципів управління підприємством, відсутністю на більшості підприємств науково обґрунтованого процесу планування, узгодженням мінливих стратегічних цілей підприємства з можливостями використання інформаційних технологій та іншими причинами. Тому, питанню підвищення ефективності впровадження інформаційних технологій на підприємствах має приділятися якомога більше уваги.

Найбільш характерними функціями системи фінансового управління, які повинні бути автоматизовані, є процедури збору, систематизації, зберігання, передачі (у тому числі, по відношенні до територіально віддалених підрозділах і філіях), аналітичного оброблення та видачі різним категоріям користувачів необхідної інформації. З цієї точки зору позитивно зарекомендували себе рішення, засновані на єдиному сховищі даних, що забезпечує уніфіковані підходи до зберігання, передачі та обробки інформації, і OLAP-технологіях, що використовуються користувачами для побудови "гнучких" звітів та аналізу даних. Такай підхід є найбільш ефективним за співвідношенням ціна – час – якість. Автоматизація будь-яких процесів підприємства, як правило, потребує коштів і займає значний часовий інтервал, тому вимагає серйозної підготовки. Інформатизація системи фінансового управління потребує розроблення методології процесу, його регламентації і, найголовніше, попередньої апробації для запобігання хворобливого повернення впровадження на кілька етапів назад у цілях коригування раніше затвердженої концепції.

Більшість промислових підприємств знаходяться на етапі реструктуризації, структурні перетворення у них ще не завершені, мають місце зміни керівництва, що у свою чергу призводить до нестабільності. Використання інформаційних засад у систему управління промисловим підприємством надає можливість більш повно використовувати наявний потенціал для розвитку в умовах зовнішніх викликів та загроз динамічного середовища функціонування. При застосуванні інформаційних засад системи управління фінансовим забезпеченням на промисловому підприємстві, досягаються наступні цілі: створення цілісної фінансово-економічної моделі підприємства, що дозволяє забезпечити прозорість фінансових потоків на інформаційних засадах; можливість оперативного контролю виконання планів і аналізу відхилень планів від їх реалізації, що є ефективною основою прийняття обґрунтованих і своєчасних управлінських рішень; персональне закріплення відповідальності та повноважень у межах процесу за ключовими менеджерами підприємства.